

Tolga kommune

Budsjett 2013

og

Økonomiplan og Handlingsprogram 2013-2016

Kommunestyrets vedtak av 13. desember 2012

Innholdsfortegnelse

Rådmannens forord	s. 5
1. Mål, rammer, føringer og nye tiltak, vesentlige økninger i driftsutgiftene og nedtrekk i rammene	s. 7
1.1 Mål	s. 7
1.2 Rammer	s. 7
1.3 Føringer	s. 8
1.4 Nye tiltak og vesentlige økninger i driftsutgiftene	s. 9
1.5 Nedtrekk i rammene	s. 10
2. Utredningsoppgaver	s. 11
3. Beskrivelse av virksomhetsområdene (Tjenesteomfang og ressursinnsats, mål og resultatindikatorer, økonomisk ramme)	s. 13
3.1 Rådmann med stab og støtte	s. 13
3.1.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 13
3.1.2 Mål og resultatindikatorer	s. 14
3.1.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 14
3.2 Samfunnsutvikling	s. 15
3.2.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 15
3.2.2 Mål og resultatindikatorer	s. 15
3.2.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 16
3.3 Teknisk drift	s. 17
3.3.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 17
3.3.2 Mål og resultatindikatorer	s. 18
3.3.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 18
3.4 Oppvekst	s. 19
3.5 Tolga skole	s. 20
3.5.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 20
3.5.2 Mål og resultatindikatorer	s. 20
3.5.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 22
3.6 Vingelen skole og barnehage	s. 23

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

3.6.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 23
3.6.2 Mål og resultatindikatorer	s. 24
3.6.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 25
3.7 Kulturskolen	s. 26
3.6.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 26
3.6.2 Mål og resultatindikatorer	s. 26
3.6.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 27
3.8 Barnehagene	s. 28
3.8.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 28
3.8.2 Mål og resultatindikatorer	s. 29
3.8.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 29
3.9 Helse	s. 30
3.9.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 30
3.9.2 Mål og resultatindikatorer	s. 31
3.9.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 31
3.10 Pleie og omsorg	s. 32
3.10.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 32
3.10.2 Mål og resultatindikatorer	s. 33
3.10.3 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 33
3.11 NAV	s. 34
3.11.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats	s. 34
3.11.2 Mål og resultatindikatorer	s. 34
3.11.2 Økonomisk ramme 2013-2016	s. 35
4. Generelle rammebetingelser	s. 36
4.1 Befolkningsutvikling	s. 36
4.2 Økonomiske rammebetingelser	s. 36
4.2.1 Kommunesktorens samlede inntekter	s. 36
4.2.2 Skatt og rammetilskudd	s. 37
4.2.3 Eiendomsskatt	s. 37
4.2.4 Driftsinntekter	s. 37
4.2.5 Lønns- og prisvekst	s. 37
4.2.6 Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene	s. 37
4.2.7 Øvrige driftsutgifter	s. 38
4.2.8 Rente- og avdragsutgifter	s. 38

5. Investeringsprosjekter i perioden 2013-2016	s. 39
5.1 Investeringsprosjekter i 2013	s. 39
5.1.1 Oppgradering kommunale veger	s. 39
5.1.2 Datovervåkingssystem for ventilasjonsanlegg og kommunal bygninger	s. 39
5.1.3 Tilrettelegging og oppgradering av kommunale boligfelt	s. 39
5.1.4 Bad på rommene på Tolga omsorgstun	s. 39
5.1.5 Hjelpemidler i kirkene	s. 39
5.1.6 Gammelskolen	s. 39
5.2 Investeringsprosjekter i 2014-2016	s. 40
5.2.1 Ventilasjonsanlegg og ombygging av Helsesenteret	2014
5.2.2 Nye kirkegulv og ledelys	2014
5.2.3 Bad på rommene på Tolga omsorgstun	2014
5.2.4 Ny ovn i Tolga kirke	2014
5.2.5 Felles storbad på Tolga omsorgstun	2014
5.2.6 Oppgradering kommunale veger	2014
5.2.7 Bad på rommene på Tolga omsorgstun	2015
5.2.8 Person og sengeheis på Tolga omsorgstun	2015
5.2.9 Tak på Tolga kirke	2015
5.2.10 Oppgradering kommunale veger	2015
5.2.11 Dølmotunet – Bakerovn	2015
5.2.12 Dølmotunet – restaurering av fjøstaket	2015
5.2.13 Skulpturpark Tolga Vest – Hyttelva mikrokraftverk	2016
6. Vedlegg	s. 42
6.1 Budsjettskjemaer	s. 42
6.1.1 Driftsoversikt 2012-2015, budsjettskjema 1A	s. 42
6.1.2 Driftsoversikt 2012-2015, budsjettskjema 1B	s. 43
6.1.3 Investeringskjema 2012-2015, budsjettskjema 2A	s. 45
6.1.4 Investeringskjema 2012-2015, budsjettskjema 2B	s. 46
6.2 Gebyr og betalingssatser	s. 48

NB!

Budsjettdokumentet er slik det ble framlagt av rådmannen, men er rettet opp i forhold til de endringer og det endelige vedtaket kommunestyret gjorde i budsjettvedtak av 13. desember 2012.

Rådmannens forord

Inntektene til kommunesektoren vokser, men ikke i en slik takt at de holder tritt med kommunenes utgifter. Gode lønnsoppgjør, nye pålagte oppgaver, store pensjonsforpliktelser sammen med renter og avdrag på lånefinansierte investeringer skaper ubalanse i negativ forstand. Dette innebærer at fokuset rettes mot nedskjæringer, kutt i tjenestetilbud og i ytterste konsekvens oppsigelser.

De siste årene har Tolga kommune styrt og sluppet unna de helt store tilpasninger og nedskjæringer. Det skyldes både forhold man selv påvirker og en omlegging av inntektssystemet som har slått positivt ut for Tolga kommune. Hva man påvirker selv kan vel kort oppsummeres med følgende; realistiske budsjett gir bedre mulighet til å holde budsjettet, tett på styring av økonomien gir kontroll, og et meget nøytralt investeringsnivå skaper få overraskelser.

I 2011 var fokuset å skape balanse mellom økonomi og aktivitetsnivå. Det gjort at man også greide å styre budsjettet på en helt annen måte. Det ble med noen justeringer videreført i 2012. Det ble da også avsatt midler på fond. Noe rådmannen anser som særlig viktig for Tolga kommune. En intensjon er at avsetning til fond skal opp på det som er nasjonalt anbefalt. Det vil si 3 % av netto driftsresultat. Rådmannen er av den formening at det er mest fornuftig å komme dit over tid. Det kan ikke anbefales at vi tar hele det spranget i budsjettet for 2013.

Etter rådmannens vurdering har Tolga kommune et aktivitetsnivå som ikke helt er i samsvar med inntekter og et behov for å ha handlingsrom for å møte fremtidige behov og mulighet til å drive samfunnsutvikling og ikke bare tjenesteproduksjon. Rådmannen har derfor lagt opp til at man kan bruke 2013 til å gå gjennom både tjenestenivået og hvordan man er organisert. Vi har fortsatt tid til å kunne gjøre det på en god og inkluderende måte og ikke bare som en nødvendig økonomisk hastesak.

Budsjettprosessen de to siste årene har vært mer prosessorientert enn tidligere. Den må finne sin form tilpasset våre behov, samtidig må den være i en utvikling. Selv om formen er ny og ikke ferdigutviklet tror rådmannen det vil være formålstjenlig å gjøre en evaluering av hvordan vi jobber med budsjettet for kommende år. Rådmannen vil ta initiativ til en evaluering.

Samhandlingsreformen trådde i kraft 1. januar 2012. Kommunene fikk ansvar for kommunal medfinansiering og betaling for utskrivningsklare pasienter. Kommunene fikk et økonomisk medansvar når egne innbyggere behandles på sykehus. Kommunene ble tilført midler som en del av rammetilskuddet for 2012. Nøkkelen som er lagt kommer til å være i ytterligere to år. Det er blitt gjort en stor jobb i forhold til å kunne motta utskrivningsklare pasienter. Det skaper mulighet til å kanalisere midler over på forebygging som er reformens hovedintensjon. Tolga kommune har i 2012 ansatt ergoterapeut. Dette er et viktig grep for å sette fokus på forebygging. I sitt budsjettforslag for 2013 har rådmannen lagt inn forslag på å opprette en stilling for folkehelsekoordinator. Folkehelse er et ord alle, ansatte eller politikere i kommunale sektor kan lære seg og ta innover seg. Folkehelse griper inn i alt kommunen gjør og bedriver i tjenesteyting, i planlegging, i samhandling og ledelse. Rådmannen mener at Tolga kommune nå har en unik mulighet å løfte fram folkehelse som et satsingsområde og et fortrinn. Folkehelse vil og bør bli en sentral føring inn i rulleringen av samfunnssdelen i kommuneplanen. Blir viktig også i forhold til å følge opp pleie og omsorgsplanen.

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

Teknisk har over mange år ikke hatt ressurser til å kunne levere tjenester i samsvar med hva både politikere og innbyggere forventer. Det samme er gjeldende i forhold til lovverk og de krav som settes av nasjonale myndigheter. Behovet er størst og mest prekært i forhold til plan og ledelse. Ikke minst sentralt når kommunen nå står ovenfor rullering av både kommuneplanens samfunns- og arealdel. Det er lagt opp til å styrke teknisk med en stilling. Tolga er kommune med tål. 2012 er brukt til å kurse alle ansatte i medarbeiderskap. Det har vært et strategisk viktig grep i forhold til å skape grobunn for den lærende organisasjon og forsterke og utvikle den myndiggjorte medarbeideren. Etter at alle ansatte nå er kurset i medarbeiderskap mener rådmannen at tålen og stoltheten er større enn noen gang i organisasjonen Tolga kommune. Grunnlaget og fundamentet som er lagt blir førende i forhold til jobbing på alle plan i organisasjonen.

Omdømmebygging er et fokusområde for Tolga kommune. Hvordan folk oppfatter oss og hvordan vi ønsker å fremstå er sentralt både i forhold til å beholde og rekruttere både ansatte og innbyggere generelt. Tolga kommune er for tiden deltaker på omdømmeskolen og fra 2013 er Tolga og Os kommuner i et fellesprosjekt under kommunal- og regionaldepartementet tatt opp i programmet "Saman om ein betre kommune". Fokuset skal være omdømme.

Rulleringen samfunnsdelen i kommuneplanen starter opp i 2013. Den vil peke retningen for Tolga kommune de neste ti årene.

Det legges fortsatt ikke opp til noe ekspansivt investeringsbudsjett fra rådmannens side. Investeringsbudsjettet for 2013 og økonomiplan 2013-2016 vil innebære at Tolga kommune vil senke sin totale lånegjeld. Dette mener rådmannen er en riktig og nødvendig vei å gå. Selv forholdsvis små investeringsprosjekt kan imidlertid skape veldig positive ringvirkninger, som betyr noe både for kommunen og dens innbyggere. Det legges opp til et løft for å heve standarden på kommunale veger i økonomiplanperioden, med størst satsing inn mot 2013.

Forslag på gebyr og betalingssatser er en integrert del av dette budsjettforslaget.

Rådmannen er av den oppfatning at det budsjettet som presenteres og foreslås er både realistisk og forsvarlig. Det ligger til rette for at virksomhetene skal kunne få drive dagens aktivitet innenfor realistiske rammer. Forslaget på investeringsbudsjettet for perioden 2013-2016 er meget nøkternt, men med mange små og positive tiltak.

Budsjettet for 2013 legger etter rådmannens syn et godt grunnlag for å kunne gi gode tjenester, skape nye muligheter og spennende utfordringer både politisk og administrativt.

Tolga kommune står til tjeneste 24 timer i døgnet og 7 dager i uka. Lojale og stolte medarbeidere yter stor innsats og innehar unik kompetanse. Medarbeideren er kjernen i alt kommunen foretar seg.

Tolga den 22. november 2012

Stein Halvorsen
rådmann

1. Mål, rammer, føringer og nye tiltak, vesentlige økninger i driftsutgiftene og nedtrekk i rammene

1.1 Mål

Kommuneplanen for 2003-2013 er et overordnet styringsdokument for kommunens aktiviteter. Det vises i det etterfølgende til kommunens visjon, overordnede mål og delmål.

Visjon: *Tolga kommune med tæl.*

Overordnede mål:	Delmål:
1. Å ta vare på, utvikle og forsterke de kvaliteter og det sær preg som kjennegir Tolga kommune	1.1 Oppvekst og bomiljø 1.2 Sentrumsutvikling 1.3 Natur- og kulturarv
2. Å arbeide målbevisst for en bærekraftig utvikling	2.1 Holdningsskapende arbeid for bærekraftig utvikling 2.2 Miljøvennlig drift av Tolga kommune 2.3 Areadelen, arealforvaltning som virkemiddel
3. Å arbeide for å opprettholde bosettinga på nåværende nivå i hele kommunen	3.1 Attraktiv bokommune 3.2 Næringsutvikling og landbruk 3.3 Flyktninger

Planen er retningsgivende for arbeidet både i de politiske organ og kommunens administrasjon. Tiltak og mål i økonomiplanen og årsbudsjettet skal speile det som er trukket opp som mål i kommuneplanen.

1.2 Rammer:

Drift

Årsbudsjett 2013 – økonomiplan/handlingsprogram 2013-2016
Vedlegg 6.1.1 og 6.1.2

Investeringer

Investeringsramme for perioden 2013-2016
Vedlegg 6.1.3 og 6.1.4

Faste stillinger

Rådmannen er delegert myndighet til å opprette og nedlegge stillinger innenfor budsjettets rammer. Ved ledighet i hjemler skal det før det lyses ut igjen drøftes med rådmann. Det samme gjelder ved mulig opprettelse av stillinger

Betalingsatser for 2013

Forslag på kommunale betalingssatser for 2013 er innarbeidet som en integrert del av budsjettforslaget.

Eiendomsskatt for 2013

Eiendomsskatt for 2013 utskrives med 7 promille. Bunnfradraget er satt til kr 100 000,-. Det er vedtatt en reduksjonsfaktor på 0,7.

Fullmakter

Rådmannen gis myndighet til å overføre midler mellom virksomhetsområdene og rammene når dette kun har regnskapsmessig betydning.

1.3 Føringer

I k-sak 72/12 ble det pekt på og gitt noen føringer i forhold til det videre budsjettarbeidet. Disse var utarbeidet med bakgrunn i budsjettjobbingens prosess gjennom dialogmøter og dialogseminar.

Disse var følgende og har ligget til grunn for arbeidet:

- Følge opp pleie og omsorgsplan i henhold til det som fremkommer i saken om «Oppfølging og implementering av pleie og omsorgsplan for Tolga kommune 2011-2020
- Styrke med en ressurs på teknisk
- Jobbe med omdømme
- Vedtas det å støtte Tolga hopp og skilekanlegg tilpasses investeringsbudsjett med tanke på at lånegjelden fortsatt skal ned i økonomiplanperioden 2013-2016.
- Dagens aktivitetsnivå er utgangspunkt for budsjettarbeidet
- De føringer som er gitt er en premiss for det videre arbeidet
- Kommunestyret støtter de områdene rådmannen mener bør ha høyest prioritet, jamfør sak 73/12
- Tolga kommune skal avsette minimum 1,5 million på fond i 2013
- Tolga skal senke sin lånegjeld i økonomiplanperioden 2013-2016

1.4 Nye tiltak og vesentlige økninger i driftsutgiftene

I all hovedsak videreføres dagens aktivitet i 2013. Rammene for områdene er lagt inn med kjent lønn. Det er også budsjettet i forhold til forventet lønnsoppgjør i 2013. Driftsramme legges inn med det nedtrekket som er skissert i 1.5.

Nedenfor gis en oversikt over de nye tiltak rådmannen har foreslått inn i budsjett og økonomiplan. Der dagens ramme er økt utover det som anslås som normal prisstigning er dette også synliggjort under.

Tiltak	Virksomhet	Økonomi	Merknad
Lønn uten pensjon	Totalt – alle områder	ca 4 800 000,-	Økt kostnad
Avlønning politisk arbeid	Politikk	ca 250 000,-	Politisk føring
Ansette en folkehelsekoordinator	Rådmannens stab og støtte	ca 400 000,- (halvårvirkning)	Innpasset innenfor kommunenes totale ramme
Ny stilling teknisk – plan og ledelse	Teknisk drift	ca 400 000,- (halvårvirkning)	Innpasset innenfor kommunenes totale ramme
«Inn på tunet» tilbud til demente	Pleie og omsorg	ca 480 000,-	Innpasset innenfor kommunenes totale ramme
Ergoterapeut (virkning fra 2013)	Pleie og omsorg	Ca 600 000,-	Innpasset innenfor kommunenes totale ramme
Valg		100 000,-	Innpasset innenfor kommunenes totale ramme
Tilflyttingsprosjekt		200 000,	Politisk føring
Økt ramme veilikehold	Teknisk drift	100 000,-	Politisk føring
Økt ramme – vedlikehold – bygg	Teknisk drift	100 000,-	Politisk føring
Avsetting til fond		1 000 0000,-	Politisk føring
Totalt		8 430 000,-	

Innenfor ramme vil her si både i forhold til budsjettvedtaket og de nedtrekk som ble gjort for 2012 og i forhold til de som er foreslått for 2013.

Ser man dette i forhold til at veksten i fri inntekter er på 3,9 millioner fra 2012 til 2013 er utvidede rammer og nye tiltak tilpasset i forhold til det økonomiske handlingsrommet kommunen reelt har.

1.5 Nedtrekk i rammene

Helse- og omsorg:

Innbefatter tjenestene: Pleie og omsorg, Helse og NAV

Nedtrekk i ramma: kr 500 000,-

Fordeles foreløpig som følger:

PLO: 350 000,-

Helse: 150 000,-

Oppvekst:

Innbefatter tjenestene: Tolga skole, Vingelen skole, Tolga kulturskole og barnehagene i Tolga

Nedtrekk i ramme: 560 000,-

Fordeles foreløpig som følger:

Tolga skole: 275 000,-

Vingelen skole: 60 000,-

Tolga kulturskole: 25 000,-

Barnehagene i Tolga: 200 000,-

Teknisk drift og samfunnsutvikling:

Innbefatter tjenestene: Samfunnsutvikling og teknisk drift

Nedtrekk i ramma: 125 000,-

Fordeles foreløpig som følger:

Samfunnsutvikling: 100 000,-

Teknisk drift: 25 000,-

Rådmannens stab og støtte:

Innbefatter: Rådmannskontoret, økonomi, lønn, personal, servicetorget, utvikling, flyktningetjenesten

Nedtrekk i ramma: 50 000,-

Finans: 50 000,-

2. Utredningsoppgaver

Skal beskrive de utredningsoppgaver som skal gjennomføres for 2013. Skal si noe om omfanget, kvalitet, tidsperspektiv, ansvar og økonomi. Skal være realistisk i forhold til kapasiteten kommunen har i forhold til å gjennomføre.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsfrist	Ansvar
Forprosjekt for å se på mulig samarbeid mellom Os og Tolga kommuner innen områdene landbruk/skog og teknisk drift og forvaltning	Prosjektet kjørt i 2012, men utvidet til mars 2013.	Mars 2013	Rådmann
Kommuneplan – rullering av samfunnssdelen	Ved revidering av samfunnssdelen skal det skapes en felles forståelse og oppdatert virkelighetsforståelse – og derigjennom bruke dette virkelighetsbilde til å utvikle gode, bærekraftige og gjennomførbare målsetninger og strategier for Tolga-samfunnet.	2013	Rådmann
Tolga 24-7	Veien videre etter medarbeiderskap. Kontinuerlig utvikling.		Personalsjef
Strategisk Næringsplan (SNP)	Utarbeides en Strategisk Næringsplan (SNP) for Tolga kommune kom ikke i mål i 2012. Det jobbes videre med planen som en komiteoppgave og i samarbeid med Vingelen Utvikling. I etterkant av en ny plan legges frem skal kommunens reglement i forhold til bruk av kommunalt næringsfond og disposisjonsfond revideres.	Mai 2013 September 2013	Utviklingssjef Utviklingssjef
Boligpolitisk handlingsplan	Den skal utarbeides en boligpolitisk handlingsplan Tolga kommune. Kjøres som en komiteoppgave. Planen skal ta opp i seg markedsføring og disponering av eksisterende	Oktober 2013	Rådmannen

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	boligfelt og vurdering av behov for nye boligfelt.		
Innføring og implementering av internkontrollsysten i Tolga kommune	Et prosjekt som skal utvikle god internkontroll og skape forandring av kvalitetsarbeid i kommunen. Er også en del av prosjektet Tolga 24-7.	2013	Personalsjef
Omdømmebygging	Tolga kommune er i samarbeid med Os kommune tatt opp i programmet "Saman om ein betre kommune". Skal ha fokus på omdømme. Inkludert i prosjektet ligger tilflytting. Det må nedsettes en gruppe i samarbeid med Os.	2013-2015	Rådmannen
Folkehelse og velferd	Utarbeide visjon, mål, strategier og tiltak i forhold til kommunens jobbing med folkehelse.	November 2013	Rådmannen
Uttalelse – kraftutbygging	Tolga kommune skal innen mars avgjøre sin uttalelse i forhold til konsesjonssøknaden til Opplandskraft i forhold til mulig utbygging av Tolga Kraftverk i Glomma.	Mars 2013	Rådmannen
Aktivitets- og organisasjonsgjennomgang	Tolga kommune har behov for å gå gjennom sitt aktivitetsnivå for å tilpasse det bedre i forhold til de økonomiske realitetene. Det vil være naturlig å se på hvordan man er innrettet organisatorisk i dette arbeidet.	Juni 2013	Rådmannen

3. Beskrivelse av virksomhetene

3.1 Rådmann med stab og støtte

3.1.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Rådmann	1,0
Rådgiver	0,55
Personal	1,6
Servicetorget	3,2
Økonomi/IT	3,8
Utvikling	1,0
Flyktningetjenesten	1,2
Sum	12,35

3.1.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre
Brukere	Innbyggerundersøkelse					
Medarbeidere (stabsfunksjoner)	Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse)			4,3	4,5	
	Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)			5,2	5,0	
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer				< 6	
Økonomi (Politisk, utvalg, form.skap disp + Rådm stabsfunksj+ Felleskostnader)	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	103	105		<100	

3.1.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan				Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
		2013	2014	2015	2016			
(Tall i 1000,- kr)								
Sum lønn	8 096					7 171	7 171	5 315
Sum driftsutgifter	952					980	980	3 068
Sum utgifter	9 048					8 151	8 151	8 383
Sum inntekter	-1 585					-1 419	-1 419	-3 632
Netto ansvar	7 463	7 813	7 813	7 713	6 732	6 732	4 751	

Merknad: Folkehelsekoordinator ligger inne her med halvårvirkning for 2013 og med helårvirkning fra 2014.

3.2 Samfunnsutvikling

3.2.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Eivind Moen	1,0
Teknisk forvaltning	1,0 + 1,0**
Landbruk/nærings	1,8 + 0,7 *
Kultur	2,31
Sum	6,1 + 1,7

* 0,5 er prosjekt – Øko-løft, og 0,20 Inn på tunet

** 1,0 trainee stilling fram til mai 2013

3.2.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Bokutlån fra folkebibliotek per innbygger i alt	10,4	9,3		>10	3,8 (2010) 3,6 (2011)
	Utlån av alle medier fra biblioteket pr innbygger	12,5	11,5		> 12	5,2 (2010) 5,0 (2011)
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer	5,3	4,7		<6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	106	98,7		<100	

3.2.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2013	2014	2015	2016	2012	2012	2011
Sum lønn	4 260				3 998	3 998	5 253
Sum driftsutgifter	4 057				4 244	4 244	5 764
Sum utgifter	8 317				8 242	8 242	11 017
Sum inntekter	-3 783				-3 686	-3 686	-5 017
Netto ansvar	4 534	4 534	4 434	4 434	4 556	4 556	6 000

3.3 Teknisk drift

3.3.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Hallvard Urset	1,0
Drift	4,8
Sum	5,8

3.3.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate inkl. gang/sykkelvei	46 929	73 727			53 053 (2010) 59 866 (2011)
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer	5,1	6,7		<6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	113,6	98,7		<100	

3.3.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2013	2014	2015	2016	2012	2012	2011
Sum lønn	3 325				2 874	2 874	2 861
Sum driftsutgifter	4 763				4 490	4 464	6 211
Sum utgifter	8 088				7 364	7 338	9 072
Sum inntekter	-3 121				-3 094	-3 094	-5 012
Netto ansvar	4 967	5 317	5 317	5 317	4 270	4 244	4 060

Merknad: Ny stilling ligger inn i netto ramma + økninger på henholdsvis kr 100 000,- til veivedlikehold og bygg. Det er halvårsverkning på stillingen i 2013 og helårs fra 2014.

3.4 Oppvekst

Tolga kommune har vedtatt en egen plattform for oppvekst og læring. Den er gjeldende og styrende for barnehager, grunnskolen og kulturskolen i perioden 2009-2019.

Begrunnelsen for at det er utarbeidet en egen plattform for oppvekt og læring er at kommunestyret ønsker å bevisstgjøre Tolgasamfunnet, være en aktiv skole- og barnehageeier og ha sterk fokus på barn og unges oppvekstvilkår.

Tolgas visjon på dette området er: *Røtter i fortida, tro på framtida og læring i fellesskap.*

Plattformen er lagt til grunn ved utkast til budsjett for 2013 og økonomiplan/handlingsprogram 2013-2016.

3.5. Tolga skole

3.5.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall elever
Grunnskole	173
SFO	45
Voksenopplæringen	7

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Per Sindre Killingmo	1,0
Skole	28,8
SFO	2,0
Voksenopplæringen	0,6
Sum	32,4

3.5.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Elevundersøkelsen 7.trinn / 10.trinn (Undersøkelsen har en skala fra 1 -5, der 5 er beste skår. For mobbing er 1 beste skår.) Trivsel Elevdemokrati Fysisk læringsmiljø				>4,4 >3,5 >3,0	

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	Mobbing på skolen Motivasjon Faglig veiledning Foreldreundersøkelsen (Undersøkelsen har en skala fra 1 -5, der 5 er beste skår.) Informasjon fra skolen Dialog og medvirkning Kjennskap og forventning Svarprosent Gjennomsnittlige grunnskolepoeng avgangselever / gj snitt Hedmark	1,5/1,4 4,0/4,0 3,6/3,3 4,3 3,9 3,7 12 41,4	1,2/1,4 4,0/4,0 3,2/3,2 42,8		<1,4 >4,0 >3,2 >60 > 40	39,5 (2010) 39,8 (2011)
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer Skole SFO Voksenopplæring Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) Uv pers/ Øvrig pers (medarbeiderundersøkelse) Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) Uv pers/ Øvrig pers (medarbeiderundersøkelse) Lærertetthet 8.-10trinn	3,0 2,1 0,0	5,6 1,2 0,2		<6 4,5/ 4,9 5,4/ 5,4	5,0 5,2
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	105	99,7		<100	

3.5.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2013	2014	2015	2016	2012	2012	2011
Sum lønn	18 716				19 100	19 100	18 391
Sum driftsutgifter	5 292				4 763	4 754	6 163
Sum utgifter	24 008				23 863	23 854	24 554
Sum inntekter	-3 639				-4 007	-4 007	-5 147
Netto ansvar	20 369	19 538	19 515	19 546	19 856	19 847	19 407

3.6 Vingelen skole og barnehage

3.6.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall elever
Grunnskole	41
Barnehagen	26
SFO	11

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Marte Grann Vingelen	1,0
Skole	8,9
Barnehagen	7,15*
SFO	0,6
Sum	16,65

* Barnehagen er fra 01.01.13 formelt lagt til Vingelen skole og barnehage. I praksis har det fungert slik fra 01.08.12

3.6.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre
Brukere	Elevundersøkelsen 7.trinn (Undersøkelsen har en skala fra 1 -5, der 5 er beste skår. For mobbing er 1 beste skår.) Trivsel Elevdemokrati Fysisk læringsmiljø Mobbing på skolen Motivasjon Faglig veiledning Foreldreundersøkelsen 4. og 7. trinn (Undersøkelsen har en skala fra 1 -5, der 5 er beste skår.) Informasjon fra skolen Dialog og medvirkning Kjennskap og forventning Svarprosent	Unntatt offentlighet grunnet få elever	4,6 4,0 3,8 1,3 4,5 3,6		>4,5 >4,0 >4,0 <1,3 >4,5 >3,6	
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse) Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)	2,2	2,7	5,3	<6 5,0	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	100	97,8		<100	

3.6.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2013	2014	2015	2016	2012	2012	2011
Sum lønn	8 065				4 839	4 839	4 930
Sum driftsutgifter	1 198				834	772	1 038
Sum utgifter	9 263				5 673	5 611	5 968
Sum inntekter	-1 363				-587	-587	-1 167
Netto ansvar	7 900	7 800	7 800	7 800	5 086	5 024	4 801

Merknad: Fra 2013 er Vingelen barnehage økonomisk flyttet fra områder Barnehagene i Tolga til virksomhetsområdet Vingelen skole- og barnehage. Det er grunnlaget for den betydelige økningen i ramma.

3.7 Kulturskolen

3.7.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall elever
Kulturskolen	200

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Berit Konstad Graftås	1,0
Skole	4,0
Sum	5,0

3.7.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år / Gj snitt Hedmark (KOSTRA) Netto driftsutgifter til kommunal musikk- og kulturskole pr innbygger Netto driftsutgifter til kommunal musikk- og	54,5	61,8		>50	17 (2010) 17,1 (2011)

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	kulturskole, pr innbygger 6-15 år/ Gj snitt Hedm	5 969	6 362			2 004 (2010) 2 224 (2011)
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse) Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)	1,3	1,4		<6 4,8 5,5	5,0 5,0
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	104	100		<100	

3.7.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
		2013	2014	2015			
(Tall i 1000,- kr)	2013				2012	2012	2011
Sum lønn	3 202				3 066	3 066	2 637
Sum driftsutgifter	189				176	176	506
Sum utgifter	3 391				3 242	3 242	3 143
Sum inntekter	-1 716				-1 635	-1 635	-1 619
Netto ansvar	1 675	1 675	1 675	1 675	1 607	1 607	1 524

3.8 Barnehagene

3.8.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall barn
Lyngbo barnehage	27
Knutshauåen barnehage	28

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Astrid Moen	1,0
Lyngbo barnehage	7,98
Knutshauåen	7,03
Sum	16,01

Vingelen barnehage er fra 01.01.13 formelt lagt under Vingelen skole- og barnehage.

3.8.2 Mål og resultatindikatorer:

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Tilfredsheten med muligheter for medinnflytelse over tilbudet i barnehagen (brukerundersøkelse 1-6) Andel barn 1-5 år som har barnehageplass % (KOSTRA)		4,5 87,8		4,8 > 90	
Medarbeidere	Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse)			4,5	4,8	
	Stolthet over egen arbeidsplass: Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)			5,1	5,0	
	Sykefravær i % av arbeidstimer	5,6	8,9		< 6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	67,8	94,8		<100	

3.8.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan				Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
		2013	2014	2015	2016			
(Tall i 1000,- kr)						2012	2012	2011
Sum lønn	8 353					10 658	10 658	10 488
Sum driftsutgifter	671					1 188	1 188	1 384
Sum utgifter	9 024					11 846	11 846	11 872
Sum inntekter	-1 743					-2 350	-2 350	-2 990
Nettoansvar	7 281	7 181	7 181	7 181		9 496	9 496	8 882

Merknad: Vingelen barnehage er fra 2013 økonomisk flyttet over til Vingelen skole- og barnehage. Det er grunnlaget for den store nedgangen i ramma..

3.9 Helse

3.9.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall brukere
Legetjenesten	1129 listepasienter
Helsestasjon	320 (0-15 år)

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Kjetil Brodal	0,45
Legetjenesten	5,4
Helsesøstertjenesten	0,9
Psykisk helse	1,9
Sum	8,65

3.9.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	% av innbyggerne i kommunen som har valgt sin fastlege på Tolga legekontor Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten totalt	68,8 3 525	66,7 3 553	67,6	> 68	1 872 (2010) 1 988 (2011)
Medarbeidere	Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) (medarbeiderundersøkelse)			4,8	5,0	
	Stolthet over egen arbeidsplass: Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6) (medarbeiderundersøkelse)			5,0	5,0	
	Sykefravær i % av arbeidstimer	21,3	12,9		< 6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	100	101,6		<100	

3.9.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2013	2014	2015	2016	2012	2012	2011
Sum lønn	5 530				5 622	5 622	5 644
Sum driftsutgifter	3 890				3 756	3 756	2 149
Sum utgifter	9 420				9 378	9 378	7 793
Sum inntekter	-1 699				-1 999	-1 999	-2 337
Netto ansvar	7 721	7 721	7 721	7 721	7 379	7 379	5 456

3.10 Pleie og omsorg

3.10.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Antall brukere
Tolga omsorgstun	19
Hjemmesykepleie/hjemmehjelp/trygghetsalarm/praktisk bistand	60
Omsorgslønn	2

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Inger Margrete Prytz	1,0
Merkantil og kjøkken/vaktmester	3,5
Hjemmetjenesten	16,94
Sykehjem	18,8
Sum	40,24

3.10.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammen ligning med andre
Brukere	Generell tilfredshet med tjenesten (1-4) Hjemmetjenesten Sykehjemmet Tilfredshet brukermedvirkning (1-4) Hjemmetjenesten Sykehjemmet	3,7 3,4 3,4 3,1			3,7 3,7 3,6 3,6	
Medarbeidere	Muligheter for kompetanseutvikling som er viktig for jobben (1-6) Hjemmetjenesten Sykehjemmet (medarbeiderundersøkelse)	3,7 3,9			4,0 4,0	
	Alt, i alt hvor stolt er du over egen arbeidsplass? (skala 1-6)					
	Hjemmetjenesten Sykehjemmet (medarbeiderundersøkelse)	4,6 4,9		4,2 4,0	4,5 4,5	
	Sykefravær i % av arbeidstimer: Hjemmetjenesten Sykehjemmet	9,2 9,8	8,3 10,3		< 6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	100	101,6		<100	

3.10.3 Økonomisk ramme 2013 - 2016

	Budsjett	Økonomiplan			Rev. Budsjett	Budsjett	Regnskap
(Tall i 1000,- kr)	2013	2014	2015	2016	2012	2012	2011
Sum lønn	26 147				24 192	24 192	24 074
Sum driftsutgifter	4 518				3 524	3 507	4 924
Sum utgifter	30 665				27 716	27 699	28 998
Sum inntekter	-3 835				-3 135	-3 135	-5 636
Netto ansvar	26 830	26 630	26 630	26 630	24 581	24 564	23 362

Merknad: TFF er fra 2013 økonomisk flyttet fra NAV til pleie og omsorg.

3.11 NAV

3.11.1 Tjenesteomfang og ressursinnsats

Virksomhetsområde/tjeneste	Årsverk
Virksomhetsleder – Mona Høsiøen	1,0 *
NAV/Sosial	3,0
Sum	4,0

* NAV-leder er statlig ansatt

3.11.2 Mål og resultatindikatorer

Fokus-områder	Indikator/måling	Status 2010	Status 2011	Status 2012	Mål 2013	Sammenligning med andre (snitt Hedmark)
Brukere	Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer i %	18	14,8		<20	29 (2010) 31,9 (2011)
	Gjennomsnittlig stønadslengde i måneder.	2,9	2,9		<3	4,2 (2010)
Medarbeidere	Sykefravær i % av arbeidstimer	28,1	0		< 6	
Økonomi	Holde budsjett (> 100=overforbruk)	95,9	90,3		<100	

5. Investeringsprosjekter i 2013-2016

5.1 Investeringsprosjekt i 2013

5.1.1 Oppgradering kommunale veger

Tolga kommune har et stort etterslep i forhold til oppgradering av kommunale veger. Det er lagt en plan for å gradere over tre år. Det vil si perioden 2013-2015. For 2013 er dette stipulert til kr 2 715 000. Beløpet lånefinansieres.

5.1.2 Dataovervåkningssystem for ventilasjonsanlegg i kommunale bygninger

Et dataovervåkningssystem for overvåkning av ventilasjonsanleggene so går Tolga skole, helsecenter, omsorgstunet og kommunehuset. Kostnadstilbud 700 000,- kr. Ivesteringen lånefinansieres.

5.1.3 Tilrettelegging og oppgradering kommunale boligfelt

Utarbeide tomtkart og opprustningstiltak av de kommunale boligområdene Tolgensli og Vetlåssvingen. Opprustningstiltak i form av infrastruktur, opprydding, oppmerking av tomter, tilrettelegging av lekeplasser og lignende. Investeringsramme 400 000,-. Beløpet lånefinansieres.

5.1.4 Bad på rommene på Tolga omsorgstun

Det er laget en plan for å pusse opp alle de 19 badene på sykehjemmet. Det tas 4 bad pr år. Kostnaden er nå kr 141 250 pr bad. To bad tatt i 2011 og fire i 2012. Det leggs opp til fire i både 2013 og 2014 og fem i 2015. Behov for 2013: 565 000,- . Investeringen lånefinansieres.

5.1.5 Hjelpebidrager i kirkene

Gravtiner er foreldet om må erstattes. Det trengs nye samlebøker. Anslått kostnad 100 000,- kr. Beløpet lånefinansieres.

5.1.6 Gammelskolen

Det er behov for oppgraderinger utover vedlikehold i gammelskolen. I hovedsak vinduer. Kostnadsoverslag kr 187 500,-. Investeringen lånefinansieres.

5.2 Investeringsprosjekt i 2014-2016

5.2.1 Ventilasjonsanlegg og ombygging av Helsesenteret

Ventilasjonsanlegget i bygget er gått gjennom og er anbefalt rehabilert. Vil også kreve bygningsmessige tilpasninger. I tillegg er det behov for ombygging av legekontoret. Hele prosjektet er kostnadsberegt til 3 375 000,- kr. Investeringen lånefinansieres.

5.2.2 Nye kirkegulv og ledelys

Gulvene i kirkene på Tolga og i Vingelen er slitte og må pusses opp. Betydelig dugnadsinnsats vil bli utført her. Begge kirkene trenger nye ledelys. Total kostnad 140 000,- kr. Kommunal andel 100 000,- kr. Kommunens andel lånefinansieres.

5.2.3 Bad på rommene på Tolga omsorgstun

Det er laget en plan for å pusse opp alle de 19 badene på sykehjemmet. Det tas 4 bad pr år. Kostnaden er nå kr 141 250 pr bad. To bad tatt i 2011 og fire i 2012. Det legges opp til fire i både 2013 og 2014 og fem i 2015. Behov for 2014: 565 000,-. Investeringen lånefinansieres.

5.2.4 Ny ovn i Tolga kirke

Ovnen i Tolga kirke er gammel, ineffektiv og farlig. Kostnad 200 000,- kr. Kommunal andel 200 000,- kr. Beløpet lånefinansieres.

5.2.5 Felles stor- bad på Tolga omsorgstun

Storbadet på sykehjemmet trenger oppussing. Gulvbelegg og veggplater er anbefalt skiftet. Det er også behov for å skifte ut badekaret. Kostnadsanslag 240 000,- kr. Investeringen lånefinansieres

5.2.6 Oppgradering kommunale veger

Tolga kommune har et stort etterslep i forhold til oppgradering av kommunale veger. Det er lagt en plan for å gradere over tre år. Det vil si perioden 2013-2015. For 2014 er dette stipulert til kr 750 000. Beløpet lånefinansieres.

5.2.7 Bad på rommene på Tolga omsorgstun

Det er laget en plan for å pusse opp alle de 19 badene på sykehjemmet. Det tas 4 bad pr år. Kostnaden er nå kr 141 250 pr bad. To bad tatt i 2011 og fire i 2012. Det legges opp til fire i både 2013 og 2014 og fem i 2015. Behov for 2015: kr 710 000,- Investeringen lånefinansieres.

5.2.8 Person og sengeheis på Tolga omsorgstun

Det er behov for å investere i ny person og sengeheis ved Tolga omsorgstun. Stipulert kostnad kr 700 000,-. Investeringen lånefinansieres.

5.2.9 Tak på Tolga kirke

Det er behov for å totalrenovere taket på Tolga kirke. Det er skifertak på kirken. Krevende og omfattende arbeid. Anslått investeringsbehov 1 000 000,- kr. Prosjektet lånefinansieres.

5.2.10 Oppgradering kommunale veger

Tolga kommune har et stort etterslep i forhold til oppgradering av kommunale veger. Det er lagt en plan for å gradere over tre år. Det vil si perioden 2013-2015. For 2015 er dette stipulert til kr 190 000. Beløpet lånefinansieres.

5.2.11 Dølmotunet – Bakeroven

Etablering av bakerovn i eget uthus. Prosjektet er kostnadsberegnet til 100 000,-. Prosjektet lånefinansieres.

5.2.12 Dølmotunet - Restaurering av fjøstaket

Skifertaket på Dølmotunet må på et eller annet tidspunkt skiftes ut. Det begynner nå å komme lekkasjer i taket som kan påføre bygget råteskader. Det er vanskelig å skifte skiferstein for skifterstein, da det er lett å ødelegge flere enn de som blir skiftet ut. Prosjektet er anslått til å koste 500 000,- kr. Prosjektet lånefinansieres.

5.2.13 Skulpturpark Tolga Vest – Hyttelva mikrokraftverk

Det vises til K-sak 105/08 Detaljplan Tolga vest og skisseplan for Skulpturpark Toljefossen og K-sak 52/09 Hyttelva mikrokraftverk - Utbygging og kommunal overtakelse av prosjektet. I sistnevnte sak ble det innstilt på at Tolga kommune overtar ansvaret for videre prosjektering og etablering av Hyttelva mikrokraftverk. Opparbeiding av anlegget ble foreslått finansiert med lån, med en nedskrivningstid på 30 år. Opparbeiding og drift ble forutsatt å være sjølfinansierende. Saken ble av kommunestyret utsatt og søkt innarbeidet i budsjettet for 2010. Prosjektet er anslått til å koste 1 000 000,- kr. Prosjektet lånefinansieres.

6. Vedlegg

6.1 Budsjettkjemaer

6.1.1 Driftsoversikt 2013-2016, budsjettkjema 1 A

	<i>Budsjett</i>	<i>Økonomiplan</i>				<i>Rev budsjett</i>	<i>Budsjett</i>	<i>Regnskap</i>
		<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>			
(tall i 1000 kr)								
Skatt på inntekt og formue	25 275	25 275	25 275	25 275		24 469	24 469	21 373
Rammetilskudd	62 133	62 304	62 445	62 453		59 656	59 656	56 372
Inntektsutjevning	13 875	13 875	13 875	13 875		12 395	12 395	14 194
Skatt på eiendom	2 700	2 700	2 700	2 700		2 700	2 700	2 612
Integreringstilskudd	4 284	4 284	4 284	4 284		3 553	3 553	4 004
Momskompensasjon investering	50	0	0	0		100	100	761
Rentekompensasjon skolebygg	200	200	200	200		200	200	164
Rentekompensasjon grunnskolereform	250	175	170	160		250	250	184
Rentekompensasjon omsorg	300	300	300	300		300	300	287
Sum frie disponibele inntekter	109 067	109 113	109 249	109 247		103 623	103 623	99 951
Renteinntekter bank	400	400	400	400		400	400	487
Renteinntekter formidlingslån	175	175	175	175		200	200	172
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	-2 896	-3 163	-3 162	-3 079		-3 184	-3 184	-2 443
Mottatte avdrag formidlingslån	200	200	200	200		200	200	0
Avdrag på lån	-5 600	-5 910	-6 170	-6 320		-6 600	-6 600	-6 049
Netto finansinntekter/-utgifter	-7 721	-8 298	-8 557	-8 624		-8 984	-8 984	-7 833
Til dekning av tidligere års regnsk.m merforbruk	0					0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	5 284	5 284	5 284	5 284		6 042	4 714	4 501
Avsetning til bundne fond	100	100	100	100		100	100	52
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk						1 328	0	127
Bruk av disposisjonsfond	0					0	0	0
Bruk av bundne fond	0					0	0	29
Netto avsetninger	-5 384	-5 384	-5 384	-5 384		-4 814	-4 814	-4 397
Overført til investeringsregnskapet	-300	-300	-300	-300		-300	-300	-897
Til fordeling drift	95 662	95 131	95 008	94 939		89 525	89 525	86 824
Motpost avskrivninger	5 130	5 130	5 130	5 130		5 129	5 172	5 174
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	100 792	100 261	100 138	100 069		94 654	94 697	91 998
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0	0	0		0	0	-1 328

6.1.2 Driftsoversikt 2013-2016, budsjettetskjema 1 B

(tall i 1000 kr)		Budsjett 2013	Økonomiplan			Rev budsj 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011
			2014	2015	2016			
VIRKSOMHETSMÅRÅDE								
Politisk	lønn drift sum ut inn netto	1 344 946 2 290 -5 2 285						
Politisk			2 285	2 285	2 285	1 928	1 928	2 232
Rådmann og stab	lønn drift sum ut inn netto	8 096 952 9 048 -1 585 7 463						
Rådmann og stab			7 813	7 813	7 713	6 732	6 732	4 751
Felleskostnader	lønn drift sum ut inn netto	-770 5 227 4 457 -161 4 296						
Felleskostnader			4 296	4 296	4 296	2 763	2 934	3 466
Vingelen skole og barnehage	lønn drift sum ut inn netto	8 065 1 198 9 263 -1 363 7 900						
Vingelen skole			7 800	7 800	7 800	5 086	5 024	4 801
Tolga skole og voksenoppl.	lønn drift sum ut inn netto	18 716 5 292 24 008 -3 639 20 369						
Tolga skole og voksenoppl.			19 538	19 515	19 546	19 856	19 847	19 407
Kulturskolen	lønn drift sum ut inn netto	3 202 189 3 391 -1 716 1 675						
Kulturskolen			1 675	1 675	1 675	1 607	1 607	1 524
Barnehagene	lønn drift sum ut inn netto	8 353 671 9 024 -1 743 7 281						
Barnehagene			7 181	7 181	7 181	9 496	9 496	8 882

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

Helse	lønn	5 530						
	drift	3 890						
	sum ut	9 420						
	inn	-1 699						
Helse	netto	7 721	7 721	7 721	7 379	7 379	5 456	
NAV	lønn	1 885						
	drift	3 537						
	sum ut	5 422						
	inn	-916						
NAV	netto	4 506	4 506	4 506	5 334	5 334	4 951	
Pleie og omsorg	lønn	26 147						
	drift	4 518						
	sum ut	30 665						
	inn	-3 835						
Pleie og omsorg	netto	26 830	26 630	26 630	24 581	24 564	23 362	
Samfunnsutvikling	lønn	4 260						
	drift	4 057						
	sum ut	8 317						
	inn	-3 783						
Samfunnsutvikling	netto	4 534	4 534	4 434	4 434	4 556	4 556	6 000
Teknisk	lønn	3 325						
	drift	4 763						
	sum ut	8 088						
	inn	-3 121						
Teknisk drift	netto	4 967	5 317	5 317	5 317	4 270	4 244	4 060
Var-området	lønn	501						
	drift	5 003						
	sum ut	5 504						
	inn	-6 379						
Var-området	netto	-875	-875	-875	-875	-704	-718	-9
Kirke og andre trossamfunn	lønn							
	drift							
	sum ut							
	inn							
Kirke og andre trossamfunn	netto	1 840	1 840	1 840	1 840	1 770	1 770	1 787
Sum fordelt drift (fra skjema 1A)		100 792	100 261	100 138	100 069	94 654	94 697	90 670

6.1.3 Investeringsbudsjett 2013-2016, budsjettskjema 2 A

(tall i 1000 kr)	Budsjett	Økonomiplan			Rev budsjett	Budsjett	Regnskap
	2013	2014	2015	2016	2012	2012	2011
Investeringer i anleggsmidler	4 667	5 270	3 200	1 000	5 933	4 956	6 094
Utlån og forskutteringer	300	300	300	300	300	300	2 655
Avdrag på lån							762
Avsetninger							602
Årets finansieringsbehov	4 967	5 570	3 500	1 300	6 233	5 256	10 113
Finansiert slik							
Bruk av lånemidler	3 752	4 244	2 560	800	4 310	3 333	6 048
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0					0	8
Tilskudd til investeringer	0	40	0		115	115	450
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	915	986	640	200	908	908	1 495
Andre inntekter	0				600	600	7
Sum ekstern finansiering	4 667	5 270	3 200	1 000	5 933	4 956	8 008
Overført fra driftsregnskapet	300	300	300	300	300	300	897
Bruk av avsetninger						0	1 208
Sum finansiering	4 967	5 570	3 500	1 300	6 233	5 256	10 113
Udekket(-)/udisponert	0	0	0	0	0	0	0

6.1.4 Investeringsbudsjett 2013-2016, budsjettskjema 2 B

Investeringsprosjekt	År	Investeringsramme	Lån	Til-skudd	Fond	Driftsm/MVA	Salg anleggsmidler
Oppgradering kommunale veger	2013	2 715	2 170			545	
Dataovervåknings-system	2013	700	560			140	
Tilrettelegging og oppgradering – kommunale boligfelt	2013	400	320			80	
Bad på rommene på Tolga omsorgstun (4 stk)	2012	565	452			113	
Hjelpemidler i kirkene	2013	100	100				
Gammelskolen – oppgraderinger	2013	187	150			37	
Totalt 2013		4 667	3 752			915	
Ventilasjonsanlegg og ombygging av Helsecentret	2014	3 375	2 700			675	
Nye kirkegulv og ledelys	2014	140	100	40			
Bad på rommene på Tolga omsorgstun (4 stk)	2014	565	452			113	
Ny ovn i Tolga kirke	2014	200	200				
Felles storbad på Tolga omsorgstun	2014	240	192			48	
Oppgradering kommunale veger	2014	750	600			150	
Totalt 2014		5 270	4244	40		986	
Bad på rommene på Tolga omsorgstun (5 stk)	2015	710	568			142	
Person og sengeheis – Tolga Omsorgstun	2015	700	560			140	
Tak Tolga kirke	2015	1 000	1 000				
Oppgradering kommunale veger	2015	190	152			38	
Dølmotunet – Bakerovn	2015	100	80			20	
Dølmotunet – restaurering av	2015	500	400			100	

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

fjøstak						
Totalt 2015		3 200	2 560			640
Skulpturpark Tolga Vest – Hyttelva mikrokraftverk	2016	1 000	800			200
Totalt 2016		1 000	800			200

6.2 Gebyr og betalingssatser

Gebyr og betalingssatser	Satser	Nye satser
Skoler	2012	2013
SFO Foreldrebetaling	1-5 timer pr uke: kr 144,- pr time	1-5 timer pr uke: kr 110,- pr time
SFO Foreldrebetaling	6-14 timer pr uke: kr 96,- pr time	6-14 timer pr uke: kr 110,- pr time
SFO Foreldrebetaling	15-25 timer pr uke: kr 84,- pr time	15-25 timer pr uke: kr 110,- pr time
SFO Foreldrebetaling	Måltidsbetaling for elever med gratis SFO og som ønsker å delta ved måltid i SFO: Kr 10,- pr måltid	Måltidsbetaling for elever med gratis SFO og som ønsker å delta ved måltid i SFO: Kr 10,- pr måltid
SFO Foreldrebetaling	Elever som kun er med på barne-idrettskolen betaler en gang pr $\frac{1}{2}$ år.	Elever som kun er med på barne-idrettskolen betaler en gang pr $\frac{1}{2}$ år.
SFO Foreldrebetaling	Det betales for 10 måneder pr år. Ingen søskennoderasjon. Matpenger kommer i tillegg.	Det betales for 10 måneder pr år. Ingen søskennoderasjon. Matpenger kommer i tillegg.
Kulturskolen	2012	2013
Kulturskolen		Ved påmelding binder en seg til et halvår om gangen. Oppsigelse av plass må skje senest den 15. før neste måned starter.
Kulturskolen		Undervisning: kr 1300,- per halvår
Kulturskolen		Undervisning i store grupper: kr 500,- per halvår
Kulturskolen		Undervisning i judo: Kr 500,- per halvår
Kulturskolen		Musikk fra livets begynnelse: kr 650,- for 10 ukers kurs
Kulturskolen		De som blir tatt opp som elever forplikter seg økonomisk for et halvt år. Du blir betraktet som elev inntil ny skriftlig oppsigelse av plassen foreligger. Frist for oppsigelse: høst 15. juni. Vår 15. desember
Kulturskolen	Søskennoderasjoner tas inn fra 2. disiplin i familien. 1.elevplass full pris 2.elevplass 25 % reduksjon 3.elevplass 25 % reduksjon	Søskennoderasjoner tas inn fra 2. disiplin i familien. 1.elevplass full pris 2.elevplass 25 % reduksjon 3.elevplass 25 % reduksjon

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	4., 5. etc 25 % reduksjon	4., 5. etc 25 % reduksjon
Kulturskolen	Det betales kr 120,- per halvår i instrumentleie. Ønsker eleven å leie flere instrumenter enn hovedinstrumentet sitt, koster også det kr 120,- pr halvår.	Det betales kr 150,- per halvår i instrumentleie. Ønsker eleven å leie flere instrumenter enn hovedinstrumentet sitt, koster også det kr 150,- pr halvår.
Tolga kommunale Barnehage	2012	2013
Tolga kommunale Barnehage	Heldagstilbud: 5 dager pr uke kr 2.330,- 4 dager pr uke kr 2.040,- 3 dager pr uke kr 1.540,- 2 dager pr uke kr 1.025,-	Heldagstilbud: 5 dager pr uke kr 2.330,- 4 dager pr uke kr 2.040,- 3 dager pr uke kr 1.540,- 2 dager pr uke kr 1.025,-
Tolga kommunale Barnehage	For alle barnehageplassene betales det for 11 måneder pr år. (Det betales halv sats juli og august måned).	For alle barnehageplassene betales det for 11 måneder pr år. (Det betales halv sats juli og august måned).
Tolga kommunale Barnehage	Det er 30 % reduksjon i betalingen for 2.barn og 50 % for 3.barn eller flere barn. Kjøp av en enkelt dag for et barn koster kr 200,- pr dag (ingen søskennoderasjon). Kostpenger kommer i tillegg og fastsettes av barnehagene sjøl og til sjølkost.	Det er 30 % reduksjon i betalingen for 2.barn og 50 % for 3.barn eller flere barn. Kjøp av en enkelt dag for et barn koster kr 200,- pr dag (ingen søskennoderasjon). Kostpenger kommer i tillegg og fastsettes av barnehagene sjøl og til sjølkost.
Pleie- og omsorgstjenester	2012	2013
Pleie- og omsorgstjenester	Langtidsopphold i sykehjem: Kommunen krever egenbetaling i henhold til maksimumssatser fastsatt av statlige myndigheter i FOR 1995-04-26 nr 392: Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.	Langtidsopphold i sykehjem: Kommunen krever egenbetaling i henhold til maksimumssatser fastsatt av statlige myndigheter i FOR 1995-04-26 nr 392: Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.
Pleie- og omsorgstjenester	Korttidsopphold i sykehjem: Kommunen krever egenbetaling i henhold til maksimumssatser fastsatt av statlige myndigheter i FOR 1995-04-26 nr 392: Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.	Korttidsopphold i sykehjem: Kommunen krever egenbetaling i henhold til maksimumssatser fastsatt av statlige myndigheter i FOR 1995-04-26 nr 392: Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.
Pleie- og omsorgstjenester	Leie trygghetsalarm: Leiesatsen settes til kr 120,- pr måned	Leie trygghetsalarm: Leiesatsen settes til kr 130,- pr måned
Pleie- og omsorgstjenester	Middagslevering til hjemmeboende: Pris pr middag settes til kr	Middagslevering til hjemmeboende: Pris pr middag settes til kr

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	70,-	75,-
Pleie- og omsorgstjenester	Hjemmehjelp (Praktisk bistand): Abonnement: Inntekt under 2 G: Maksimumssats fastsatt i statsbudsjettet i FOR 1992-12-04 nr 915: Forskrift til lov om sosiale tjenester m.v, kap. 8.	Hjemmehjelp (Praktisk bistand): Abonnement: Inntekt under 2 G: Maksimumssats fastsatt i statsbudsjettet i FOR 1992-12-04 nr 915: Forskrift til lov om sosiale tjenester m.v, kap. 8.
Pleie- og omsorgstjenester	Abonnement: Inntekt 2 - 3 G: Kr 550,- pr mnd Inntekt 3 - 4 G: Kr 880,- pr mnd Inntekt 4 - 5 G: Kr 1300,- pr mnd Inntekt over 5 G: Kr 1500,- pr mnd	Fastsettes i statsbudsjettet
Pleie- og omsorgstjenester	Tilfeldige rekuirenter praktisk bistand: Kr 115,- pr time	Tilfeldige rekuirenter praktisk bistand: Kr 120,- pr time
Alkohol	2012	2013
Skjenkeavgift alkohol enekeltanledninger (ihht til lov, forskrift og alkoholpolitisk handl plan)	Enkeltanledning åpent arrangement: kr 500,- Enkeltanledning lukket arrangement (personlig inviterte gjester): kr 200,- Utvidet skjenketid/ skjenkested (for innehavere av alminnelig skjenkebevilling): kr 200,-	Enkeltanledning åpent arrangement: kr 500,- Enkeltanledning lukket arrangement (personlig inviterte gjester): kr 200,- Utvidet skjenketid/ skjenkested (for innehavere av alminnelig skjenkebevilling): kr 200,-
Vilt	2012	2013
Fellingsavgifter hjortevilt (ihht maks. satser fra Nasjonalbudsjett/ DN 2011/12)	Elg, voksen 485 kr Elg, kalv 285 kr Hjort, voksen 370 kr Hjort, kalv: kr 225 Villrein, voksen kr 265 Villrein, kalv kr 155	Elg, voksen 485 kr Elg, kalv 285 kr Hjort, voksen 370 kr Hjort, kalv: kr 225 Villrein, voksen kr 265 Villrein, kalv kr 155
Kulturkontoret	2012	2013
Lavvo	Etter særskilt avtale	Etter særskilt avtale
Dølmotunet	2012	2013
Våningshuset	Private lag og arrangementer; kr. 400 (uten vask) kr. 700 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.	Private lag og arrangementer; kr. 600 (uten vask) kr. 900 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.
Våningshuset	Mindre møter;	Mindre møter;

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	kr. 150 (uten vask) kr. 300 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.	kr. 250 (uten vask) kr. 400 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.
Fjøset (med toalettanlegg)	Private lag; kr. 300 (uten vask) kr. 500 (med vask) Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Private lag; kr. 400 (uten vask) kr. 700 (med vask) Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Fjøset (med toalettanlegg)	Arrangementer; Pris avtales særskilt. Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Arrangementer; Pris avtales særskilt. Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Låven (med toalettanlegg)	Private lag; kr. 300 (uten vask) kr. 500 (med vask) Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Private lag; kr. 400 (uten vask) kr. 700 (med vask) Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Låven (med toalettanlegg)	Arrangementer; Pris avtales særskilt. Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Arrangementer; Pris avtales særskilt. Oppvarming avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Eldhuset (med toalettanlegg)	Aktiviteter; kr. 100 (uten vask) kr. 200 (med vask) Oppvarming og energiutgifter for øvrig, avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.	Aktiviteter; kr. 150 (uten vask) kr. 250 (med vask) Oppvarming og energiutgifter for øvrig, avtales i hvert enkelt tilfelle, og kommer i tillegg til utleieprisen.
Dølmoscena med parkområdet (og toalettanlegg)	Grunnpris arrangementer; kr. 500 Ved inntektsbringende arrangementer kommer i tillegg til grunnpris, prosenter av billettinntekter eller omsetning. Leietaker står for all opprydding etter arrangementet.	Grunnpris arrangementer; kr. 500 Ved inntektsbringende arrangementer kommer i tillegg til grunnpris, prosenter av billettinntekter eller omsetning. Leietaker står for all opprydding etter arrangementet.
Scenegulv	Etter særskilt avtale	Etter særskilt avtale
Scenetak	Etter særskilt avtale	Etter særskilt avtale
Trosser	Etter særskilt avtale	Etter særskilt avtale
Allaktivitetshus	2012	2013
Fritidsklubben	Utleie til private lag og	Utleie til private lag og

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	arrangementer: kr. 200 (uten vask) kr. 400 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.	arrangementer: kr. 250 (uten vask) kr. 500 (med vask) Prisene inkluderer krus og dekketøy, som må ryddes og settes i oppvaskmaskin etter bruk.
Bibliotek	2012	2013
Varselgebyr:	gratis for 1. gangs varsel kr. 30 for 2. gangs varsel kr. 50 for 3. gangs varsel Gratis 1. og 2. gangs varsel for barn til og med 10. trinn.	gratis for 1. gangs varsel kr. 30 for 2. gangs varsel kr. 50 for 3. gangs varsel Gratis 1. og 2. gangs varsel for barn til og med 10. trinn.
Gebyrregulativ for plan- og byggesaksbehandling og oppmålingstjenester	2012	2013
1. Boligbygg inntil 2 etasjer	For nybygg kr. 4210. For nybygg med flere leiligheter betales et tillegg pr. ekstra leilighet/hybelleilighet kr. 1580.	For nybygg kr. 4260. For nybygg med flere leiligheter betales et tillegg pr. ekstra leilighet/hybelleilighet kr. 1580.
	For tilbygg, uthus, garasjer o.l. inntil 30 m ² kr. 1580. For overskytende areal kr. 30 pr.m ² . Maksimumsgebyr kr. 2630.	For tilbygg, uthus, garasjer o.l. inntil 30 m ² kr. 1600. For overskytende areal kr. 30 pr.m ² . Maksimumsgebyr kr. 2660.
2. Hytter	For nybygg kr 5260.	For nybygg kr 5320.
	For tilbygg, uthus o.l. inntil 30 m ² kr. 1580. For overskytende areal kr. 30 pr. m ² . Maksimumsgebyr kr. 2630. Når byggesøknad under pkt. 1 eller 2 omfatter både hovedbygg og uthus o.l., slik at disse kan behandles under ett, reduseres gebyret med kr. 790.	For tilbygg, uthus o.l. inntil 30 m ² kr. 1600. For overskytende areal kr. 30 pr. m ² . Maksimumsgebyr kr. 2660. Når byggesøknad under pkt. 1 eller 2 omfatter både hovedbygg og uthus o.l., slik at disse kan behandles under ett, reduseres gebyret med kr. 800.
3. Landbruksbygg	For driftsbygninger, seterhus o.l. kr. 3680	For driftsbygninger, seterhus o.l. kr. 3720
	For tilbygg, redskapshus, buer, naust o.l. inntil 30m ² kr. 1580. For overskytende areal kr. 30 pr. m ² . Maksimumsgebyr kr. 2100.	For tilbygg, redskapshus, buer, naust o.l. inntil 30m ² kr. 1600. For overskytende areal kr. 30 pr. m ² . Maksimumsgebyr kr. 2120.
4. For alle andre kategorier nybygg, samt tilbygg, påbygg, underbygg og	som ikke kommer inn under pkt 1, 2 eller 3, betales følgende gebyrer etter	Indeksreguleres.

hovedombygging	arbeidets totale bruksareal for grunnetasjen:	
	Tiltaksklasse 1 0-50 m ² pr. m ² kr. 39	Tiltaksklasse 1 0-50 m ² pr. m ² kr. 39
	Tiltaksklasse 1 Neste 150 m ² pr. m ² kr. 27	Tiltaksklasse 1 Neste 150 m ² pr. m ² kr. 27
	Tiltaksklasse 1 Neste 200 m ² pr. m ² kr. 21	Tiltaksklasse 1 Neste 200 m ² pr. m ² kr. 21
	Tiltaksklasse 1 Overskytende pr. m ² kr. 16	Tiltaksklasse 1 Overskytende pr. m ² kr. 16
	Tiltaksklasse 2 0-50 m ² pr. m ² kr. 43	Tiltaksklasse 2 0-50 m ² pr. m ² kr. 43
	Tiltaksklasse 2 Neste 150 m ² pr. m ² kr. 32	Tiltaksklasse 2 Neste 150 m ² pr. m ² kr. 32
	Tiltaksklasse 2 Neste 200 m ² pr. m ² kr. 24	Tiltaksklasse 2 Neste 200 m ² pr. m ² kr. 24
	Tiltaksklasse 2 Overskytende pr. m ² kr. 18	Tiltaksklasse 2 Overskytende pr. m ² kr. 18
	Tiltaksklasse 3 0-50 m ² pr. m ² kr. 48	Tiltaksklasse 3 0-50 m ² pr. m ² kr. 48
	Tiltaksklasse 3 Neste 150 m ² pr. m ² kr. 37	Tiltaksklasse 3 Neste 150 m ² pr. m ² kr. 37
	Tiltaksklasse 3 Neste 200 m ² pr. m ² kr. 27	Tiltaksklasse 3 Neste 200 m ² pr. m ² kr. 27
	Tiltaksklasse 3 Overskytende pr. m ² kr. 21	Tiltaksklasse 3 Overskytende pr. m ² kr. 21
	Når arbeidet/søknaden omfatter flere etasjer, betales et tillegg på 50 % av grunnarealtaksten for hver etasje over og under.	Når arbeidet/søknaden omfatter flere etasjer, betales et tillegg på 50 % av grunnarealtaksten for hver etasje over og under.
5. For trinnvis behandling	betales et tillegg pr. trinn ut over 1. på kr. 1040. Dette gjelder både pkt. 1, 2, 3 og 4.	Indeksreguleres.
6. Kategorier som ikke kan måles etter grunnflate	For saker etter plan- og bygningslovens §§ 20-1 og 20-2 som ikke kan måles etter grunnflate, eller gjelder forstøtningsmur, innhegning, bruksendring etc., er gebyret for hver sak kr. 1050.	For saker etter plan- og bygningslovens §§ 20-1 og 20-2 som ikke kan måles etter grunnflate, eller gjelder forstøtningsmur, innhegning, bruksendring etc., er gebyret for hver sak kr. 1060.
	For oppgaver som er knyttet til tiltaksklasser er gebyrene for hver sak: Tiltaksklasse 1: kr. 1050. Tiltaksklasse 2: kr. 1320. Tiltaksklasse 3: kr. 1580.	For oppgaver som er knyttet til tiltaksklasser er gebyrene for hver sak: Tiltaksklasse 1: kr. 1060. Tiltaksklasse 2: kr. 1335. Tiltaksklasse 3: kr. 1600.
7. Fornyelse av søknad	Ved fornyelse av tidligere	Ved fornyelse av tidligere

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	godkjent tiltak må det fremmes ny fullstendig søknad. Nytt fullstendig gebyr vil da også påløpe – jfr pbl § 21-9.	godkjent tiltak må det fremmes ny fullstendig søknad. Nytt fullstendig gebyr vil da også påløpe – jfr pbl § 21-9.
8. Endringer i forhold til gitt tillatelse (- eller godkjent melding)	Endringer som krever endringsvedtak/ny godkjenning (endring av ansvarsrett etc) kr. 1050.	Endringer som krever endringsvedtak/ny godkjenning (endring av ansvarsrett etc) kr. 1060.
9. Lokal godkjenning av ansvarsrett for foretak	Foretak med sentral godkjenning som dekker det omsøkte ansvarsområdet betaler ikke gebyr. Selvbygger betaler heller ikke gebyr for sine ansvarsområder på eget tiltak.	Foretak med sentral godkjenning som dekker det omsøkte ansvarsområdet betaler ikke gebyr. Selvbygger betaler heller ikke gebyr for sine ansvarsområder på eget tiltak.
	For lokal godkjenning av foretak der det ikke foreligger sentral godkjenning, betales et gebyr pr. foretak på kr. 530.	For lokal godkjenning av foretak der det ikke foreligger sentral godkjenning, betales et gebyr pr. foretak på kr. 535.
10. Saksbehandlingsgebyr utslippsaker	For hvert anlegg: Søknad om utslippstillatelse for anlegg som ikke overstiger 15 PE kr. 1580. Søknad om utslippstillatelse for anlegg som overstiger 15 PE kr. 4740. Mindre endring av utslippstillatelse for anlegg som ikke overstiger 15 PE kr. 790. Mindre endring av utslipps-tillatelse for anlegg som overstiger 15 PE kr. 1580.	For hvert anlegg: Søknad om utslippstillatelse for anlegg som ikke overstiger 15 PE kr. 1600. Søknad om utslippstillatelse for anlegg som overstiger 15 PE kr. 4790. Mindre endring av utslippstillatelse for anlegg som ikke overstiger 15 PE kr. 800. Mindre endring av utslipps-tillatelse for anlegg som overstiger 15 PE kr. 1600.
11. Sakkyndig bistand	Kommunen kan engasjere sakkyndig bistand for nødvendige vurdering av søknader og gjennomføring av kontroll av statiske beregninger, ventilasjons-anlegg og brannteknisk vurdering m.m. For slik bistand kan det kreves gebyr tilsvarende medgåtte utgifter. Tiltakshaver varsles på forhånd.	Kommunen kan engasjere sakkyndig bistand for nødvendige vurdering av søknader og gjennomføring av kontroll av statiske beregninger, ventilasjons-anlegg og brannteknisk vurdering m.m. For slik bistand kan det kreves gebyr tilsvarende medgåtte utgifter. Tiltakshaver varsles på forhånd.
	Prøver det som er nødvendig for å skaffe til veie de	Prøver det som er nødvendig for å skaffe til veie de

	opplysninger kommunen finner nødvendig for å behandle byggesaken, kan utføres for tiltakshaverens regning. Tiltakshaver varsles på forhånd.	opplysninger kommunen finner nødvendig for å behandle byggesaken, kan utføres for tiltakshaverens regning. Tiltakshaver varsles på forhånd.
12. Behandling av private planforslag	For behandling av private forslag til reguleringsplaner betales kr 21 060.	For behandling av private forslag til reguleringsplaner betales kr 21 285.
	For behandling av bebyggelsesplan, og vesentlig planendring betales kr 12 140.	For behandling av bebyggelsesplan, og vesentlig planendring betales kr 12 170.
	For behandling av planforespørsel i det faste utvalg for plansaker, og private forslag til mindre vesentlige reguleringsendringer betales kr 2 630.	For behandling av planfoespørsel i det faste utvalg for plansaker, og private forslag til mindre vesentlige reguleringsendringer betales kr 2 660.
	Det forutsettes at ferdig vedtatt plan leveres kommunen i digitalt format, og at planens kartdata er i SOSI-format (nivå 4). Der dette ikke er tilfelle og planen må skannes, påkommer et tilleggsgebyr på kr 3 160.	Det forutsettes at ferdig vedtatt plan leveres kommunen i digitalt format, og at planens kartdata er i SOSI-format (nivå 4). Der dette ikke er tilfelle og planen må skannes, påkommer et tilleggsgebyr på kr 3 195.
	Gebyrene innbetales etter 2. gangs behandling i det faste utvalget for plansaker og kommunestyret. Utgifter til offentlige registreringer i forbindelse med reguleringsplan eller bebyggelsesplan, dekkes av regulanten (for eksempel befaring etter lov om kulturminner og lignende). Regulanten skal varsler på forhånd.	Gebyrene innbetales etter 2. gangs behandling i det faste utvalget for plansaker og kommunestyret. Utgifter til offentlige registreringer i forbindelse med reguleringsplan eller bebyggelsesplan, dekkes av regulanten (for eksempel befaring etter lov om kulturminner og lignende). Regulanten skal varsler på forhånd.
13. Behandling av fradelingssaker etter plan- og bygningsloven	Deling av grunneiendom, 1 ny eiendom kr 2 100. Pr. ny eiendom utover 1 kr 790.	Deling av grunneiendom, 1 ny eiendom kr 2 100. Pr. ny eiendom utover 1 kr 800.
14. Saker behandlet av formannskapet/det faste utvalg for plansaker	Dispensasjon fra lov, forskrift eller vedtatt arealplan/reguleringsplan (PBL § 19-2). kr 3 160.	Dispensasjon fra lov, forskrift eller vedtatt arealplan/reguleringsplan (PBL § 19-2). kr 3 195.

15. Spesielle forhold – gebyr for medgått tid	Ved særlege tilfeller hvor det ikke er naturlig å beregne gebyr etter de foranstående satser (urimelig lavt gebyr i forhold til tidsforbruk ved behandlingen) legges antall timeverk til grunn. Følgende satser skal nytties: Kontorarbeide – enkeltperson pr. time: kr 830. Feltarbeide – enkeltperson pr. time: kr 1350. Feltarbeide – målelag pr. time: kr 2680.	Ved særlege tilfeller hvor det ikke er naturlig å beregne gebyr etter de foranstående satser (urimelig lavt gebyr i forhold til tidsforbruk ved behandlingen) legges antall timeverk til grunn. Følgende satser skal nytties: Kontorarbeide – enkeltperson pr. time: kr 840. Feltarbeide – enkeltperson pr. time: kr 1365. Feltarbeide – målelag pr. time: kr 2710.
	I særlige tilfeller (urimelig høyt gebyr i forhold til tidsforbruk ved behandlingen) kan rådmannen eller den han bemyndiger, etter søknad redusere gebyret.	I særlige tilfeller (urimelig høyt gebyr i forhold til tidsforbruk ved behandlingen) kan rådmannen eller den han bemyndiger, etter søknad redusere gebyret.
16. Seksjonering	For behandling og registrering av eiendomsseksjonering betales et utgangsgebyr på kr 2 530. I tillegg betales et gebyr for hver seksjon på kr 510.	For behandling og registrering av eiendomsseksjonering betales et utgangsgebyr på kr 2 560. I tillegg betales et gebyr for hver seksjon på kr 515.
17. Ulovlige tiltak og pålegg etter plan- og bygningsloven	For kommunens arbeid med ulovlig byggesak skal det betales gebyr på kr 2 630 I tillegg kan kommunen kreve dekning av sine kostnader til sakkyndig bistand.	For kommunens arbeid med ulovlig byggesak skal det betales gebyr på kr 2 660 I tillegg kan kommunen kreve dekning av sine kostnader til sakkyndig bistand.
18. Gebyr for sakkyndig bistand	Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å gjennomføre nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens §§ 33-1 og 25-2 andre ledd. For slik sakkyndig bistand kreves et tilleggsgebyr i tillegg til konsulentutgifter på kr. 1550.	Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å gjennomføre nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens §§ 33-1 og 25-2 andre ledd. For slik sakkyndig bistand kreves et tilleggsgebyr i tillegg til konsulentutgifter på kr. 1570.
19. Tillegg for mangelfull søknad	Basisgebyret økes med 20 % i saker hvor det blir merarbeid på grunn av mangelfull søknad. Dvs. i saker hvor det	Basisgebyret økes med 20 % i saker hvor det blir merarbeid på grunn av mangelfull søknad. Dvs. i saker hvor det

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

	må skrives brev til søker/ tiltakshaver om tilleggsdokumentasjon. Dette gjelder også saker hvor estetikk er dårlig dokumentert og hvor det er nødvendig med befaring før søknaden behandles.	må skrives brev til søker/ tiltakshaver om tilleggsdokumentasjon. Dette gjelder også saker hvor estetikk er dårlig dokumentert og hvor det er nødvendig med befaring før søknaden behandles.
20. Avgjørelser eller uttalelser fra andre myndigheter	For innhenting av tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet etter plan- og bygningslovens § 21-5 kreves et gebyr pr. myndighet på kr. 1030.	For innhenting av tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet etter plan- og bygningslovens § 21-5 kreves et gebyr pr. myndighet på kr. 1040.
Gebyrer for arbeider etter matrikkellov i Tolga kommune	2012	2013
1. Gebyrer	Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:	Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:
1.1 Oppretting av matrikkelenhet		
1.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn	areal fra 0 – 500 m ² kr 12.390. areal fra 501 – 2000 m ² kr 14.450. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. kr 1.030.	areal fra 0 – 500 m ² kr 12.390. areal fra 501 – 2000 m ² kr 14.605. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. kr 1.040.
1.1.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	areal fra 0 – 500 m ² kr 12.390. areal fra 501 – 2000 m ² kr 14.450. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. Kr 1.030.	areal fra 0 – 500 m ² kr 12.520. areal fra 501 – 2000 m ² kr 14.605. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. Kr 1.040.
1.1.3 Oppmåling av uteareal på eierseksjon	Gebyr for oppmåling av uteareal pr. eierseksjon areal fra 0 – 50 m ² kr 5.160. areal fra 51 – 250 m ² kr 7.740. areal fra 251 – 2000 m ² kr 14.450. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. Kr 1.030.	Gebyr for oppmåling av uteareal pr. eierseksjon areal fra 0 – 50 m ² kr 5.215. areal fra 51 – 250 m ² kr 7.820. areal fra 251 – 2000 m ² kr 14.605. areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da. Kr 1.040.
1.1.4 Oppretting av anleggseiendom	Gebyr som for oppretting av grunneiendom. volum fra 0 – 2000 m ³ kr 14.350. volum fra 2001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000m ³ . kr	Gebyr som for oppretting av grunneiendom. volum fra 0 – 2000 m ³ kr 14.505. volum fra 2001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000m ³ . kr

	1.030.	1.040.
1.1.5 Registrering av jordsameie	Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.	Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.
1.2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	Viser til 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 og 6.1.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr.	Viser til 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 og 6.1.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr.
1.2.1 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering	Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebrysatsene etter 6.1 og 6.2.	Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebrysatsene etter 6.1 og 6.2.
1.3 Grensejustering		
1.3.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgive areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde. areal fra 0 – 250 m ² kr 4.130 areal fra 251 – 500 m ² kr 5.160.	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgive areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde. areal fra 0 – 250 m ² kr 4.175 areal fra 251 – 500 m ² kr 5.215.
1.3.2 Anleggseiendom	For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ³ volum fra 0 – 250 m ³ kr 4.130 volum fra 251 – 1000 m ³ kr 5.160	For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ³ volum fra 0 – 250 m ³ kr 4.175 volum fra 251 – 1000 m ³ kr 5.215
1.4 Arealoverføring		
1.4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres.	Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres.

	<p>Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.</p> <p>areal fra 0 – 250 m² kr 10.320</p> <p>areal fra 251 – 500 m² kr 14.450</p> <p>arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på . kr 2.060.</p>	<p>Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.</p> <p>areal fra 0 – 250 m² kr 10.430</p> <p>areal fra 251 – 500 m² kr 14.605</p> <p>arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på . kr 2.080.</p>
1.4.2 Anleggseiendom	<p>For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføying er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.</p> <p>volum fra 0 – 250 m³ kr 10.320</p> <p>volum fra 251 – 500 m³ kr 14.450</p> <p>volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på . kr 2.060.</p>	<p>For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføying er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.</p> <p>volum fra 0 – 250 m³ kr 10.430</p> <p>volum fra 251 – 500 m³ kr 14.605</p> <p>volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på . kr 2.080.</p>
1.5 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	<p>For inntil 2 punkter kr 3.610</p> <p>For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr 1.030</p>	<p>For inntil 2 punkter kr 3.650</p> <p>For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr 1.040</p>
1.6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter	<p>For inntil 2 punkter kr 4.650</p> <p>For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr 1.550</p> <p>Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.</p>	<p>For inntil 2 punkter kr 4.700</p> <p>For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr 1.570</p> <p>Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.</p>
1.7 Privat grenseavtale	<p>For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde kr 2.580</p> <p>For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde kr 520</p> <p>Billigste alternativ for rekvrinent velges.</p>	<p>For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde kr 2.610</p> <p>For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde kr 525</p> <p>Billigste alternativ for rekvrinent velges.</p>

	Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid.	Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid.
1.8 Urimelig gebyr	Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr. Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.	Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr. Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.
1.9 Betalingstidspunkt	Gebyret kan kreves inn forskuddsvis.	Gebyret kan kreves inn forskuddsvis.
1.10 Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken	Gjør rekvenrenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.	Gjør rekvenrenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.
1.11 Utstedelse av matrikkelbrev	Matrikkelbrev inntil 10 sider kr 185,- Matrikkelbrev over 10 sider kr 360,- Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.	Matrikkelbrev inntil 10 sider kr 190,- Matrikkelbrev over 10 sider kr 365,- Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.
1.12 Merkemateriell	Utgifter til nødvendig merkemateriell for grenser og annet er inkludert i ovennevnte priser.	Utgifter til nødvendig merkemateriell for grenser og annet er inkludert i ovennevnte priser.
1.13 Kostnader for saksbehandling og tinglysing	Kostnader for saksbehandling og tinglysing kommer i tillegg til ovennevnte priser.	Kostnader for saksbehandling og tinglysing kommer i tillegg til ovennevnte priser.
1.14 Uttrekk og utlevering av eiendomsopplysninger	Kr 1000,-	Kr 1050,-
Gebyrer for avløp, septikkslam og renovasjonsgebyr	2012	2013
Avløp	Satser før mva	Satser før mva
Abonnementsgebyr	kr 1 050,-	Kr 1 208,-
Avløpsgebyr fritidshus	Kr 1 221,-	Kr 1 404,-

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

Avløpsgebyr driftsbygninger m/melkeproduksjon	Kr 2 442,-	Kr 2 808,-
Avløpsgebyr driftsbygninger uten melkeproduksjon	Kr 1 221,-	Kr 1 404,-
Avløpsgebyr næring 400 m ³	Kr 9 760,-	Kr 11 224,-
Avløpsgebyr næring 500 m ³	Kr 12 199,-	Kr 14 029,-
Avløpsgebyr bolig <80m ² (150 m ³)	Kr 3 659,-	Kr 4 208,-
Avløpsgebyr bolig 80- 120 m ² (200 m ³)	Kr 4 880,-	Kr 5 612,-
Avløpsgebyr bolig >120m ² (300 m ³)	Kr 7 321,-	Kr 8 419,-
Avløpsgebyr etter vannmåler pr m ³	Kr 24,-	Kr 28,-
Tilknytningsgebyr avløp	Kr 11 000,- uansett størrelse.	Kr 11 000,- uansett størrelse.
Slamrenovasjon	2012	2013
Slamgebyr, tømming hvert 2.år	Kr 1 401,-	Kr 1 471,-
Slamgebyr, tømming hvert 4.år	Kr 701,-	Kr 736,-
Slamgebyr, tømming hvert år	Kr 2 802,-	Kr 2 942,-
Slamgebyr fritidsbolig	Kr 701,-	Kr 736,-
Minirenseanlegg og tette tanker	Kr 701,-	Kr 736,-
Renovasjon	2012	2013
Renovasjonsgebyr, standardabonnement	Kr 2 650,-	Kr 3 048,-
Renovasjonsgebyr, fritidsbolig	Kr 688,-	Kr 791,-
Renovasjonsgebyr, miniabonnement	Kr 2 144,-	Kr 2 466,-
Husleie boliger og leiligheter	2012	2013
Husleien prisjusteres i samsvar med endring i konsumprisindeksen i tida etter siste leiefastsetting.jf. husleieloven §4-2. Nye kontrakter inngås i henhold til retningslinjer i boligplan.		
Gebyrer ihht gebyrforskrift for konsesjons- og delingssaker	2012	2013
Konsesjonssøknader		Gebyr for søknader om konsesjon (ervervtillatelse) etter lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom

Budsjett 2013 og økonomiplan og handlingsprogram 2013-2016

		(konsesjonsloven) mv. §2 og §3: kr. 1.000,- pluss 3 promille av den første millionen gebyrpliktig kjøpe- eller leiesum, og 2 promille av det overskytende beløpet, til sammen inntil maksimum kr. 5.000.
		Det skal betales ett gebyr ved søknad om konsesjon for en eiendom selv om der er flere erververe av samme eiendom.
Søknader om delingssamtykke		Søknader om delingssamtykke etter lov om jord av 12. mai 1995 nr. 23 §12 kr. 1.000.
		Det skal betales ett gebyr selv om søknaden gjelder fradeling av flere tomter eller parseller fra samme eiendom. Det samme gjelder ved såkalte stripeerverv til veiformål og lignende fra flere eiendommer.

